

MEMÒRIA 2020

ÍNDIX

Presentació.....	4
Persones ateses al centre.....	6
Comunicació.....	12
Funcionament del Projecte.....	14
Model de gestió.....	18
Recursos externs.....	19
Ingressos i despeses.....	21

PRESENTACIÓ

El Projecte Sostre va sorgir el 1992 com a iniciativa conjunta de la Parròquia de Sant Miquel del Port i del veïnat de la Barceloneta per tal de respondre a la situació de diversos homes que dormien permanentment al carrer. Davant d'aquesta situació es va decidir engegar el Sostre, una iniciativa dirigida a cobrir les necessitats bàsiques d'aquest col·lectiu i afavorir la seva reintegració social. Malauradament, des d'aleshores l'evolució econòmica i social del país ha contribuït a que el col·lectiu de persones que viuen al carrer hagi experimentat un notable creixement.

El Projecte Sostre és una resposta ciutadana a aquesta realitat social i pretén contribuir, en la mesura de les seves possibilitats, a humanitzar la situació de marginació d'algunes persones que es veuen abocades a viure al carrer. Des de Sostre, es pretén oferir un espai i un servei de transició del carrer cap a la reintegració a la societat, especialment per a persones que porten un temps llarg en situació de sense llar, i a les que resulta molt difícil accedir a altres tipus de recursos (per raó d'un major nivell d'exigència, un seguiment menys personalitzat, o perquè els residents, en els primers estadis, es malfien de les institucions de serveis socials i defugen qualsevol contacte).

Aquest 2020, més que mai, amb la situació de pandèmia pensem que ha quedat reflectit que iniciatives comunitàries i socials petites com la nostra són molt necessàries i són una alternativa real a d'altres models més macros establerts. El Projecte Sostre ha continuat tot i les circumstàncies i ha fet possible que els drets de les persones residents quant a la prevenció i la salut fossin preservats com els de la resta de persones de la societat. Aconseguir-ho a estat fruit de la implicació de les persones que formen el projecte i de la profunda convicció en la tasca que es realitza.

PERSONES ATESES AL CENTRE

Els destinataris del projecte són homes majors d'edat sense llar, preferiblement majors de 50 anys i que no puguin ser acollits en altres serveis existents donades les seves característiques.

Durant el 2020 s'han atès en total a 6 persones. Normalment cada any s'atenen uns quants més ja que es produeixen baixes i altes al llarg del mateix. Però aquest any l'arribada de la pandèmia ha complicat i condicionat l'entrada de nous residents.

A principis del 2020 el centre estava ocupat al 100% (el centre té una capacitat màxima d'acolliment de 6 persones). A finals de febrer vam tenir una sortida precipitada, ja que un dels nostres residents va tenir un empitjorament abrupte de la salut i va haver de ser ingressat. Un cop d'alta, ja no estava en situació de ser autònom i va ser traslladat a una residència de gent gran via SAUV.

A principis de març vam tenir una altra sortida. Aquest cop era una sortida esperada, de fet estava prevista per mesos abans però es va anar allargant.

Al dia 9 de març teníem prevista una entrada. Es tractava d'una persona que havia estat en seguiment per l'equip de carrer des de finals de l'any anterior. Aquest dia, però aquest senyor es va confondre i no es va presentar. El vam emplaçar a fer entrada el dia 16 de març, ja que la resta de dies teníem acompanyaments mèdics i no podíem fer bé l'entrada. El dia 16 ja estàvem confinats i no es va poder fer l'entrada.

El desembre es va produir una sortida. Va ser una sortida treballada i programada.

A partir de setembre es van reprendre les tasques de carrer per poder omplir la plaça que quedava buida. La situació però que ens vam trobar va ser complicada, ja que al carrer havia hagut molta mobilitat i les persones a les que s'havia estat fent seguiment abans de la Covid havien desaparegut. Ens vam coordinar amb diferents agents i entitats i els resultats van ser força similars. Durant el temps de confinament s'havien deixat de fer seguiments i en alguns casos l'atenció i la tasca de carrer s'estava re-començant de nou.

Dades en relació a les **persones que dormen al Centre:**

Edat de les persones ateses: (Mitjana 67 anys)

Edat	Número
50 - 60	1
60 - 65	2
> 65	3
TOTAL	67

Procedència geogràfica	Número
Espanya	2
Bulgària	1
Lituània	1
Bolívia	1
Uruguay	1
TOTAL	6

Mitjana d'estada de les persones ateses al Sostre

Tot i que és un servei de caràcter temporal, el nostre recurs no fixa límit d'estada. El temps d'estada que porten a 31 de desembre del 2020 és:

Temps d'estada	Número d'homes
Menys d'1 any	1
1 any	2
2 anys	2
3 anys	1
Mitjana temps d'estada residents 2020	2 any i 5 mesos

Situació legal de les persones ateses

Número d'homes	Situació legal
5	REGULARS
1	IRREGULAR
6	83% regulars al 2020

Pla de treball i implicació de les persones ateses

S'elabora amb cada persona segons els diferents àmbits -Salut, Administratiu, Econòmic, Personal, Social- així com el moment emocional i personal de cada un. És un treball individualitzat i personal que es fa amb cadascun d'ells treballant de manera coordinada amb els diferents agents socials implicats en cada cas. No obstant, en tots els PEIs es recullen els següents aspectes comuns:

- **Col·laborar en les tasques de manteniment de l'espai:**
 - parar i desparar la taula
 - rentar els plats del sopar i l'esmorzar
 - netejar taula després de cada àpat
 - treure la brossa als contenidors
 - canviar setmanalment els llençols del propi llit

- **Assumir responsabilitats:**
 - mantenir el seu espai endreçat
 - fer-se el llit
 - posar la roba a rentar i plegar-la quan està neta

- **Millorar en l'àrea de salut i higiene:**
 - tenir una higiene personal adequada
 - tenir seguiment mèdic
 - prendre la medicació pautaada pels metges

- **Treballar la seva autonomia:**
 - ser el més autònoms possibles en relació a la seva agenda personal
 - tramitar documentació
 - fer gestions administratives necessàries per millorar la pròpia situació econòmica
 - organitzar l'activitat pròpia pel dia i la setmana
 - fer plans d'estalvi en el propi centre per tal de poder preparar la sortida a altres opcions

- **Seguir les normes generals:**
 - arribar al centre abans de les 22h i no sortir abans de les 7h
 - no fumar dins l'habitació
 - no portar alcohol al centre
 - sopar en les hores establertes
 - respectar els companys

Vinculació i seguiment de les persones que han participat del Sostre en el passat

Sostre fa sempre seguiment dels antics usuaris que, després de passar pel centre, han anat a viure a residències o d'altres recursos. El 2020 s'ha fet el seguiment de 10 persones i l'equip de voluntaris ha comptat amb 2 persones per fer-ho.

En no poder fer-ho presencialment com en anys anteriors, anant-los a visitar a les residències o quedant per compartir una estona, s'ha hagut de fer telefònicament o per altres mitjans digitals. Cal entendre que els nostres ex-residents es van quedar, molts d'ells, confinats sols o en situacions complicades (a residències 3ra edat, establiments especialment afectats durant la crisi). Per això, malgrat la limitació que l'impediment de contacte físic ha representat, els nostres ex-residents han valorat molt positivament aquest seguiment telefònic o digital ja que la continuïtat del vincle fa que aquestes persones sentin que són importants per algú i això els ajuda en el seu estat d'ànim en el seu dia a dia. Aquest contacte també els ofereix un punt de referència per si es troben en alguna dificultat i l'educadora mitjançant els voluntaris de seguiment els ajuda en alguns tràmits o els deriva per tal que rebin el recolzament segons les circumstàncies.

COMUNICACIÓ

La pandèmia ha reduït dràsticament la via presencial de comunicació i relació, tan interna com externa. Aquest ha estat un problema important que hem mirat de minvar amb recursos digitals.

- Comunicació interna

A nivell intern, s'ha seguit enviant l'acta de la reunió setmanal (online) per correu electrònic.

S'ha continuat amb l'ús del grup de difusió de *WhatsApp*, per informar amb immediatesa sobre les notícies d'urgència.

Han sovintejat les crides a tot el voluntariat a fi de respondre proactivament en tasques dins les comissions, participació en assemblees, demanda d'ajut en assumptes rellevants, etc. S'ha fet fonamentalment a través de whatsapp i també per correu electrònic. Com a novetat, al 2021 començarem a incorporar el format vídeo per fer aquestes crides més atractives i eficaces. També s'han fet periòdicament circulars informatives a través de mailchimp.

Les comissions de treball - veure detall del seu funcionament al capítol "model de gestió" - s'han anat reunint o connectant via online, i representants de les diferents comissions de gestió han estat connectats via WSP i e-mail per tractar els temes comuns. Periòdicament s'han convocat video-reunions de meta-Sostre per tractar assumptes concrets que necessitaven un tractament més profund i revisar l'estat general del projecte.

A desembre es va convocar una assemblea general per zoom a la que van assistir 12 voluntaris.

Encara que de manera més austera, s'han seguit felicitant les festes de Pasqua i Nadal, com cada any, tan a residents, voluntaris com col·laboradors, així com també celebrant les petites ocasions com ara els aniversaris dels residents.

- Comunicació externa

La comunicació externa de Sostre té per objectiu tant la sensibilització – segons com, des-estigmatització cultural - a favor de les persones sense llar com la captació de voluntaris i donants per a Sostre. A pesar de les limitacions degudes a la crisi pandèmica, el 2020 s'ha seguit fent difusió del projecte i de la realitat del sensellarisme a taules rodones- convocades per Caritas, Fundació Pere Tarrés, Arquebisbat, Germandat de Poblet, altres - a xarxes socials (Facebook), i també a partir de la publicació d'articles. Ja a les acaballes de l'any, s'ha iniciat la tasca de procurar substituir les activitats presencials per alternatives digitals a fi de mantenir els vincles entre usuaris, voluntaris i públic genèric, en un context que no sabem quan durarà. Aquesta iniciativa prendrà cos al 2021.

Això sí, s'han hagut de cancel·lar totes les activitats presencials – portes obertes, excursions, teatre, sopars, festes, visites culturals, visites a escoles,... - que hi havia previstes, destinades a celebrar, sensibilitzar, fer pinya entre usuaris i voluntaris, captar voluntaris i captar fons.

Amb la XAPSLL s'ha seguit participant de les reunions virtuals per tractar de la realitat del sensellarisme a Barcelona.

FUNCIONAMENT DEL PROJECTE SOSTRE

El Projecte Sostre obre cada dia els 365 dies de l'any 2020 a les 20h per acollir els seus residents i oferir-los un espai càlid de relació i socialització, un espai on poder passar les nits, on sopar i esmorzar i on poder-se dutxar i guardar les seves pertinències. La crisi pandèmica durant el 2020 no ha impedit aquesta norma de funcionament, que és la raó de ser del projecte.

En el seu fonament hi rau també l'oferiment d'un procés de reinserció social a partir de l'acompanyament i seguiment diari en els diferents aspectes de la seva vida. Cada nit el Sostre és obert per dues persones voluntàries que passen la nit amb ells fins que els matins arriba l'educadora social que és qui desperta els residents i organitza el dia a dia.

A més a més el gran valor del Sostre en el seu funcionament és la gran riquesa que aporta el fet que cada nit els residents es relacionen amb voluntaris diferents. D'aquesta forma es va creant una xarxa de relacions i de vincles que contribueixen en el seu procés de recuperació d'autoestima i d'habilitats socials que amb un centre d'altres característiques no seria possible. Aquest 2020, a més s'han garantit els drets de les persones ateses en relació a la seva seguretat i salut, de tal forma que en arribar el moment de pandèmia i confinament ens hem reinventat i el centre ha passat a ser de 24 hores per tal que els nostres residents no haguessin d'estar exposats a la COVID 19 pel fet de no disposar d'una llar.

El que sí s'ha vist molt afectat per la pandèmia és una altra de les potes bàsiques del funcionament de Sostre. Durant bastants mesos no s'ha pogut fer el treball de seguiment habitual de les persones sense llar al barri de la Barceloneta i a la zona de Ciutat Vella. Al setembre aquesta tasca es va reprendre però amb dificultats. Les persones que s'havien anat seguit anteriorment ja no hi eren, alguns havien mort i d'altres no es sap amb certesa que se n'ha fet. Així doncs el seguiment s'ha hagut de començar de zero.

Finalment, pel que fa a la coordinació amb altres entitats, s'ha continuat mantenint tot i les circumstàncies. De fet un cop prevista la marxa d'un dels residents a finals d'any s'ha augmentat per tal de poder rebre noves derivacions i fer entrades al Sostre.

Equip de voluntaris/es

Un dels valors afegits de Sostre és el paper de les persones voluntàries, sense les que no es podria sostenir el Projecte. El seu compromís i afecte cap a les persones ateses són bàsics en el lent procés de recuperació i millora: ser visibles, tenir nom, ser escoltats... és quelcom que tota persona necessita.

Acompanyar una persona que ho ha perdut tot és difícil. És per això que es considera molt important la formació. També es considera important promoure activitats que facilitin el coneixement entre els voluntaris/es i aquests amb els residents, buscant una relació propera i amistosa, que beneficia a uns i altres.

Malauradament, la formació programada de cara als voluntaris també es va haver d'anul·lar. S'està treballant per poder fer-la en un nou format (online) al 2021.

Per contra, i davant de la situació emocional complicada que s'ha viscut, ha augmentat de forma molt significativa el recolzament i seguiment per part de l'educadora als voluntaris. Aquesta ha dedicat part de la seva tasca a explicar els protocols articulats, l'origen dels mateixos i a donar seguretat als voluntaris vers la seva tasca. També els hi ha ofert un espai individualitzat dedicat als dubtes, als neguits i fins i tot al seu estat emocional a partir de trucades i trobades.

Aquest gran equip humà de voluntaries i voluntaris està conformat per unes 70 persones:

Voluntaris de nit	50 - 60 persones
Voluntaris de rober	1 persona
Voluntaris de sopars	10 famílies i/o comunitats
Voluntaris d'Administració	3 persones
Voluntaris de Residents	4 persones
Voluntaris d'acollida	1 persona
Voluntaris de Regals de Reis	1 persona

Sostre en temps d'estat d'alarma i crisi del coronavirus covid-19

En l'actual crisi del Coronavirus-Sars Covid 19, l'establiment de l'estat d'alarma i la necessitat de confinament total, al llarg de la major part de l'any 2020 Sostre va haver de lidiar amb un dilema especialment transcendent. A tenor del gran risc de contagi que comportava el propi funcionament del Projecte amb la interacció entre moltes persones diferents per donar servei cada nit, una opció era seguir la pauta de molts centres d'atenció presencial i tancar fins que passés la crisi. Per major dificultat, molts dels 50-60 voluntaris de nit habituals estan a la franja d'edat en risc o tenien a càrrec persones grans, en la franja de màxim risc. No obstant, l'opció de tancar va ser desestimada perquè els residents quedaven en situació de vulnerabilitat, amb dificultats per trobar una alternativa de protecció que des del conjunt del sistema d'atenció social pública o privada no arribava.

Després de fer una crida al màxim compromís i autoexigència, tant a residents com a voluntaris, es va decidir fer exactament el contrari; és a dir, obrir les portes de Sostre les 24 hores del dia per tal de que els residents tinguessin aixopluc, fent un confinament similar al de la resta de ciutadans. Per fer-ho possible, preservant el mínim risc de contagi, va ser necessari crear un equip amb el mínim número posible de voluntàries i voluntaris amb servei més intensiu. Es van fer tornos de 12 i 24h durant aquests llargs mesos, fins aixecar-se l'estat d'alarma.

Va ser una decisió arriscada pel seu nivell d'exigència tant pels residents, pel seu canvi d'hàbits i pèrdua de llibertat, com pels voluntaris, per la dedicació plena enmig de les dures circumstàncies. Es va compartir cuina, neteja, jocs, xerrades, moments alegres i tensos, com a totes les famílies... en un nivell de convivència molt més íntim que l'habitual. All capdavant, el resultat ha estat una experiència extraordinària per l'èxit assolit i el reforç personal que ha representat per a tots els implicats. Ha estat un temps intens per a tots, per alguns molt dur... però també amb aspectes macos que segur mai oblidarem.

Aquesta dinàmica extraordinària per respondre a una situació extraordinària (que encara dura) es va veure afectada per una altra iniciativa que es va executar al llarg de l'any 2020, i que no podia demorar-se més. Les obres de millora del local al carrer Pescadors 42.

MODEL DE GESTIÓ

- **Funcionament efectiu dels mecanismes de coordinació del projecte.**

Pel bon funcionament del projecte cada setmana hi ha una reunió de coordinació d'un equip de voluntaris amb l'Educadora -que hi va quinzenalment-, per parlar de la situació dels usuaris i les pautes a seguir.

- Durant el 2020 s'ha continuat amb el model de gestió per **comissions** iniciat el 2018:

- **Administració i organització**
- **Acollida**
- **Usuaris**
- **Voluntariat**
- **Comunicació**

Normalment es fa una trobada de **Coordinació bimensual**. A l'Assemblea Extraordinària de voluntaris de principi de curs s'estableixen els diferents equips i es defineixen les tasques i responsabilitats de cada una. L'any 2020 no s'han produït, degut al context extraordinari que s'ha viscut, i s'han mantingut els equips de l'any anterior... només es va celebrar una assemblea a finals d'any per felicitar-nos l'any que acabava, i haver estat capaços de fer-li front malgrat les dificultats.

Educadora social

Contractada a la **Cooperativa Suara**. Té una jornada de **20 hores setmanals**, de 7 a 11h de dilluns a divendres, assistint quinzenalment a les reunions d'equip. En períodes de vacances s'ha garantit la suplència de l'educadora. .

La coordinació Educadora-Voluntaris es porta a terme a través de la reunió d'equip, a l'any 2020 via online, i l'Acta setmanal, que es fa arribar a tot l'equip de voluntaris amb l'evolució de cada persona atesa i les orientacions a seguir durant la setmana. La comunicació també es fa a través del diari: l'educadora deixa als voluntaris indicacions en relació al grup i l'atenció individual (serveis, medicació...) i els voluntaris reflecteixen els aspectes rellevants de cada nit. També, tant voluntaris com l'educadora omplen cada dia una graella d'observacions d'elements objectius en relació als residents que ajuden al seguiment individual de cadascun d'ells.

La bona coordinació en les actuacions de tots és clau pel bon funcionament del Projecte.

Professional neteja

Contractat a la **Cooperativa Garbet**, cooperativa d'inserció social, té una dedicació de 6 hores setmanals, de dilluns a divendres

Suport tècnic

S'ha comptat amb una professional de la **Cooperativa Suara**, especialitzada en temes socials, que ha assessorat en la definició i valoració de diferents elements tècnics del Projecte.

RECURSOS EXTERNS

Els Plans de treball dels nostres residents no es poden dur a terme sense el treball en xarxa amb altres entitats de la XAPSLL, així com amb recursos externs de tipus social, mèdic, administratiu i legal.

Durant el 2020 aquesta feina en xarxa s'ha vist marca per la situació de pandèmia a resultes del COVID-19. Durant 3 mesos els residents del Sostre van estar confinats al centre. Els primers perquè la situació ho requeria i el posterior perquè encara no hi havien recursos en marxa de cap tipus com per garantir les condicions adequades dels residents i la represa de la "nova normalitat". Aquests fets, han marcat que aquest any el treball en xarxa hagi estat sensiblement diferent als anteriors i hagi estat molt més un suport "emocional" que no pas a nivell fàctic. En aquest sentit destaquem:

- **Càritas Diocesana de Barcelona:** Suport fonamental en l'assessorament i gestió tècnic. Seguiment social d'1 dels nostres residents i compartit un altre amb Serveis socials. Suport en l'àmbit legal i assessorament en aspectes d'estrangeria. Recursos pels residents (menjadors, cursos de formació, tractaments de salut mental), derivacions...
- **Obra Social Santa Llúcia de Marillac:** 2 residents vinculats al Centre de Dia. El Pla de treball és conjunt..
- **Centre de Serveis Socials bàsics:** CSS Barceloneta, Gòtic i Sant Antoni amb intensa i bona coordinació.
- **Servei d'Inserció Social - SIS:** 1 dels nostres residents del 2020 té seguiment per part del SIS. Coordinacions intenses en relació a les noves entrades a partir de mitjans/finals d'any.

- **Casal de la Gent Gran de la Barceloneta:** 1 residents fins el seu ingrés a l'Hospital anava a menjar-hi cada dia i també hi realitzava alguna activitat de pintura al centre.
- **Arrels:** 1 dels residents està vinculat al centre de dia i un altre dels residents té seguiment a carrer per part de l'equip d'Arrels ja que és una persona en situació de molta vulnerabilitat.
- **Centre de Formació d'Adults de la Barceloneta:** 1 dels residents hi va a fer cursos dins del seu procés d'inserció laboral i social.
- **Àpats en companyia- Pati Ilimona:** Fins el tancament per la pandèmia un dels nostres residents hi anava a menjar a diari i després i passava part de la tarda.
- **Lighthouse Foundation:** a final d'any van aportar ajut econòmic i ajut tècnic amb dinàmiques relacionals que implementarem el 2021.
- **Professionals Solidaris de l'Hospitalet:** a final d'any van aportar també ajut econòmic que aplicarem el 2021 per poder cobrir les vacants que sovintegen en el calendari a determinats moments de l'any.

A nivell de salut, durant el 2020 i vinculat a la situació de pandèmia s'ha estat en coordinació constant amb el CAP de la Barceloneta i també s'han fet les gestions pertinents per articular el protocol de Salut amb l'Hospital del Mar. A més també destaquem la intensitat de coordinació amb el CAP del Gòtic (a principis d'any fins que va fer sortida el resident que era pacient), CSMA Ciutat Vella (Centre de Salut Mental), el CECAS, el CAS Barceloneta i Vincles (Projecte Salut Mental Càritas).

INGRESSOS I DESPESES 2020

DESPESES	
Subministres	3.508
Manteniment	1.320
Altres Despeses	7.064
Treballadora Social (Suara)	20.612
Neteja (Garbet SCCL)	4.288
TOTAL	36.792

INGRESSOS	
Ajuntament Barcelona	8.600
Càritas Diocesana	10.000
Recursos propis	18.192
TOTAL	36.792

